

Sectie Spoorwegveiligheid

Reactie in de Internetconsultatie
inzake de beoogde

**Regeling eisen veiligheidscertificaat en eisen veiligheidsbeheerssysteem
hoofdspoorwegen**

Soest, 21 april 2016,

HRN heeft met belangstelling kennis genomen van de voorgestelde Regeling.
In de voorgestelde Regeling zit een belangrijke stap voor de oplossing van een aantal problemen waarmee enige HRN-leden in verschillende situaties worden geconfronteerd.

Vooraf

Het door Nederland onverkort hanteren van Europese regelgeving voor situaties waarvoor die regelgeving niet bestemd was, leverde en levert bij een aantal HRN-leden veel problemen op. Hierover hebben wij, toen het Besluit bijzondere spoorwegen werd voorbereid, ook meerdere malen met het Ministerie overleg gevoerd, maar het Ministerie zag toen geen kans om door ons voorgestelde oplossingen in dat Besluit te verwerken, omdat er bij de invoering van het Besluit snelheid geboden was (om redenen die geen relatie hadden met het bijzonder spoor). Met de nu voorgestelde Regelingstekst komen we wel verder, maar toch neemt ook dit voorstel niet alle problemen weg. In het bijzonder de samenhang tussen verschillende elementen van de Europese en Nederlandse regelgeving blijft onderbelicht.

Niet opgelost probleem (1)

Dit betreft de bedrijfsvergunning voor spoorwegondernemingen.

In artikel 27 lid 3 Spoorwegwet wordt de vrijstelling van de bedrijfsvergunning genoemd.

Tot nu toe is niet voorzien in operationalisering van de vrijstelling.

Artikel 16b van het Besluit bedrijfsvergunning en veiligheidscertificaat regelt wel de vrijstelling van het veiligheidscertificaat, maar niet van de (beperkte) bedrijfs-vergunning volgens artikel 8 lid 2 BBVVC.

De vrijstelling van het veiligheidscertificaat beoogt te bewerkstelligen dat de betrokken organisatie zonder voorafgaande beoordeling door ILT haar activiteiten kan uitvoeren. De Toelichting stelt, evenals het Besluit zelf, dat enkel een melding aan ILT dient te volstaan.

In de vereniging Historisch Railvervoer Nederland zijn onderstaande 30 organisaties vertegenwoordigd (in provinciale volgorde):

Noord-Nederlands Trein & Tram Museum NNTM, Zuidbroek (GR) · Stichting Stadskanaal Rail STAR, Stadskanaal (GR) · Industrieel Smalspoor Museum ISM, Erica (DR) · Stichting Rijssens Leemspoor SRL (OV) · Stichting Museumsteenfabriek De Werklust, Losser (OV) · Museum Buurt Spoorweg MBS, Haaksbergen (OV) · Stichting Historisch Streekvervoer Achterhoek HSA, Winterswijk (GE) · Veluwsche Stoomtrein Maatschappij VSM, Beekbergen (GE) · Gelderse Smalspoor Stichting GSS, Heteren (GE) · Het Spoorwegmuseum, Utrecht (UT) · Stichting 162 St162, Utrecht (UT) · Stichting DE-III, Veenendaal (UT) · Stichting Historisch Dieselmaterieel SHD, Utrecht (UT) · Museumstoomtram Hoorn-Medemblik SHM, Hoorn (NH) · Hoogovens Stoom IJmuiden, Velsen-Noord (NH) · NZH Vervoermuseum, Haarlem (NH) · Electrische Museumtramlijn Amsterdam EMA/RET.M, Amsterdam (NH) · Stichting Mat'54 Hondelkop-Vier, Gouda (ZH) · Stoomtrein Katwijk Leiden SKL, Valkenburg (ZH) · Stichting Haags Openbaar Vervoer Museum HOVM, Den Haag (ZH) · Stichting RoMeO, Rotterdam (ZH) · Tramweg-Stichting TS, Den Haag (ZH) · Werkgroep Loc 1501, Rotterdam (ZH) · Stichting De Locomotor, Rotterdam (ZH) · Stoom Stichting Nederland SSN, Rotterdam (ZH) · Stichting v/h RTM, Ouddorp (ZH) · Stoomtrein Goes-Borsele SGB, Goes (ZE) · Stichting Spoorweg-Maatschappij Zuid-Beveland SZB, Goes (ZE) · Stichting tot Behoud van Mijlocomotieven SBM, Landgraaf (LI) · Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij ZLSM, Simpelveld (LI)

Dit streven wordt evenwel ongedaan gemaakt door toch een bedrijfsvergunning te blijven eisen.

Voor een bedrijfsvergunning geldt als enige voorwaarde het beschikken over een aansprakelijkheidsverzekering. Tegen de huidige verzekeringsplicht op zich bestaat geen bezwaar, maar is een andere regeling ervan eenvoudiger en doelmatiger.

De met de voorgestelde regeling beoogde vrijstelling doet alleen recht aan haar doelstelling als de beperkte bedrijfsvergunning alsnog wordt vervangen door een rechtstreekse verzekeringsplicht.

Niet opgelost probleem (2)

De in artikel 4 van de Regeling voorgestelde eisen aan een veiligheidsbeheersysteem komen ons redelijk en uitvoerbaar voor.

Daarbij maken wij wel de opmerking dat ten minste waar het de activiteiten van HRN-leden betreft, ons geen onregelmatigheden of incidenten bekend zijn.

Wij gaan er van uit dat een verbetering van dit nul-niveau niet nodig is.

De enige inhoudelijke opmerking bij artikel 4, gelet op de toelichting, is dat lid c van dit artikel niet mag verplichten om andere activiteiten en risico's in de verlangde risicoanalyse onder te brengen dan die worden bestreken door de Spoorwegwet, of die direct worden beïnvloed door de deelname aan het spoorwegverkeer.

Tegen het op vrijwillige basis kunnen integreren van veiligheidsbeheer bestaat vanzelfsprekend geen bezwaar.

Maar: Hetgeen de toelichting stelt omtrent de eisen aan veiligheidspersoneel roept principiële problemen op.

Het meest speelt dit voor machinisten, in mindere mate ook voor rangeerders.

Het stelsel van de Spoorwegwet is gebaseerd op hantering van de structuur en documenten van de (Europese) Machinistenrichtlijn.

Het voldoen aan de eisen overeenkomstig deze Richtlijn, zoals het verstrekken van een aanvullend bevoegdheidsbewijs, is door de Richtlijn voorbehouden aan *ondernemingen die beschikken over een veiligheidscertificaat of veiligheids-vergunning volgens de Spoorwegveiligheidsrichtlijn. Dit vanwege de definitie in artikel 3 sub f van die richtlijn.*

De structuur van Spoorwegveiligheids- en Machinistenrichtlijn behelst juist dat als vrijstelling wordt verleend van de eerste Richtlijn, *daarmee óók "automatisch" vrijgesteld wordt van de tweede.*

Voor diverse activiteiten volgens de Machinistenrichtlijn wordt bijvoorbeeld terugverwezen naar het volgens de Spoorwegveiligheidsrichtlijn gecertificeerde veiligheidsbeheersysteem van de spoorwegonderneming.

De nu in de Regeling voorziene regelwijze zou behelzen dat, wil een HRN-lid gebruik maken van de vrijstelling voor het veiligheidscertificaat, het alsnog bij ILT op basis van artikel 54a

In de vereniging Historisch Railvervoer Nederland zijn vertegenwoordigd (in provinciale volgorde):

Noord-Nederlands Spoor- en Trammuseum NNTTM, Zuidbroek (GR) - Stichting Stadskanaal Rail STAR, Stadskanaal (GR) - Stichting Historisch Dieselmaterieel SHD, Nieuw-Buinen (DR)
□ Industriële Smalspoor Museum ISM, Erica (DR) □ Stichting Rijssens Leemspoor SRL (OV) □ Stichting Museumsteenfabriek De Werklust, Lossler (OV) □ Museum Buurt Spoorweg MBS, Haaksbergen (OV) □ Stichting Historisch Streekvervoer Achterhoek HSA, Winterswijk (GE) □ Veluwsche Stoomtrein Maatschappij VSM, Beekbergen (GE) □ Gelderse Smalspoor Stichting GSS, Heteren (GE) □ Het Spoorwegmuseum, Utrecht (UT) □ Stichting DE-III, Veenendaal (UT) □ Museumstoomtram Hoorn-Medemblik SHM, Hoorn (NH) □ Corus Excursietrein IJmuiden, Velsen-Noord (NH) □ NZH Vervoermuseum, Haarlem (NH) □ Electriche Museumtramlijn Amsterdam EMA, Amsterdam (NH) □ Stichting Mat'54 Hondokop-Vier, Gouda (ZH) □ Stoomtrein Valkenburgse Meer SVM, Valkenburg (ZH) □ Stichting Haags Openbaar Vervoer Museum HOVM, Den Haag (ZH) □ Tramweg-Stichting TS, Den Haag (ZH) □ Werkgroep Loc 1501, Rotterdam (ZH) □ Stichting De Locomotor, Rotterdam (ZH) □ Stoom Stichting Nederland SSN, Rotterdam (ZH) □ Stichting v/h RTM, Ouddorp (ZH) □ Stoomtrein Goes-Borsele SGB, Goes (ZE) □ Stichting Spoorweg- Maatschappij Zuid-Beveland SZB, Goes (ZE) □ Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij ZLSM, Simpelveld (LI)
HRN vertegenwoordigt de sector rail in de Stichting Mobiele Collectie Nederland MCN en is lid van de Europese koepelorganisatie Fedecrail.

Ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel Oost Nederland onder nr. V 40077077 • Statutaire zetel: Wijnand Zeeuwstraat 26, 7462 DE Rijssen • Bankrelatie Rabo 30.60.32.724 • Bankrelatie Rabobank 30.60.32.724 • Email: railmusea@gmail.com • Websites: www.railmusea.nl & www.railmonumenten.nl • Twitter: www.twitter.com/HRNRailmusea • Weblog: railmusea.blogspot.com

Spoorwegwet ontheffing zou moeten vragen voor de in hoofdstuk 5 van de wet opgenomen eisen.

Als dit werkelijk zou moeten, valt een aanmerkelijk deel van de mogelijke voordelen van de vrijstelling van het veiligheidscertificaat weg.

Een extra complicatie vormt in dit verband ook nog de Beleidsregel Personeel van ILT (Staatscourant 2015 nr. 18650), die zelfs stelt dat alleen voor "bestaande" machinisten een ontheffing verleend wordt. Nieuwe aanwas is kennelijk niet voorzien.

Zonder een ontheffing van de eisen ex hoofdstuk 5 Wet wordt een benutting van de vrijstelling van het veiligheidscertificaat echter onmogelijk.

Voldoen aan de voorschriften voor machinisten is, zoals al gezegd, alleen mogelijk voor de houder van veiligheidscertificaat of veiligheidsvergunning, en een vrijgestelde is per definitie geen houder.

Als dan aan een vrijgestelde een ontheffing wordt geweigerd, wordt aan de doelstelling van de vrijstelling voor het veiligheidscertificaat niet meer voldaan. **Aanpassing van de beleidsregel is dan ook nodig. Anders is het alleen al vanwege de hiervoor omschreven omstandigheid onmogelijk om de vrijstelling van het veiligheidscertificaat te benutten.**

Niet opgelost probleem (3)

Eenzelfde probleem ontstaat bij de voertuigen.

Voor het huidige voertuigpark van onze leden zal op grond van de overgangs-bepaling van de Spoorwegwet, en de rechtspraak daarover, geen nieuw toelatings-document benodigd zijn. De Spoorwegwet kent vervolgens wel bepalingen omtrent (onder meer) de met het onderhoud belaste entiteit en de erkenning van onderhoudswerkplaatsen.

Hieraan wordt -ten minste voor de werkplaatsen- nu al een certificering verbonden die zijn basis eveneens vindt in de Spoorwegveiligheidsrichtlijn.

Daarbij komen dan nog kwesties zoals de opname in het Nationaal Voertuigregister en de daar mee samenhangende verplichtingen.

Artikel 2 lid 2 sub d van de Spoorwegveiligheidsrichtlijn biedt hier, samen met sub e, een alomvattende uitzonderingsregel.

Artikel 36, lid 1 Spoorwegwet, kent de mogelijkheid van een ontheffing van de bepalingen rond de vergunning voor indienststelling (VVI).

Hoewel dit niet expliciet in de wet staat, vergt een redelijke wetsuitleg dat een dergelijke ontheffingsmogelijkheid ook bestaat voor voertuigen waarop de overgangsregeling van toepassing is.

Dit betekent evenwel dat in de nu voorgestelde Regeling ook op dit punt degene die de vrijstelling wil benutten, voor de door hem te gebruiken voertuigen ontheffing aan moet vragen.

In de vereniging Historisch Railvervoer Nederland zijn onderstaande 30 organisaties vertegenwoordigd (in provinciale volgorde):

Noord-Nederlands Trein & Tram Museum NNTM, Zuidbroek (GR) · Stichting Stadskanaal Rail STAR, Stadskanaal (GR) · Industrieel Smalspoor Museum ISM, Erica (DR) · Stichting Rijssens Leemspoor SRL (OV) · Stichting Museumsteenfabriek De Werklust, Lossler (OV) · Museum Buurt Spoorweg MBS, Haaksbergen (OV) · Stichting Historisch Streekvervoer Achterhoek HSA, Winterswijk (GE) · Veluwe Stoomtrein Maatschappij VSM, Beekbergen (GE) · Gelderse Smalspoor Stichting GSS, Heteren (GE) · Het Spoorwegmuseum, Utrecht (UT) · Stichting 162 St162, Utrecht (UT) · Stichting DE-III, Veenendaal (UT) · Stichting Historisch Dieselmaterieel SHD, Utrecht (UT) · Museumstoomtram Hoorn-Medemblik SHM, Hoorn (NH) · Hoogovens Stoom IJmuiden, Velsen-Noord (NH) · NZH Vervoermuseum, Haarlem (NH) · Electrische Museumtramlijn Amsterdam EMA/RET.M, Amsterdam (NH) · Stichting Mat'54 Hondokop-Vier, Gouda (ZH) · Stoomtrein Katwijk Leiden SKL, Valkenburg (ZH) · Stichting Haags Openbaar Vervoer Museum HOVM, Den Haag (ZH) · Stichting RoMeO, Rotterdam (ZH) · Tramweg-Stichting TS, Den Haag (ZH) · Werkgroep Loc 1501, Rotterdam (ZH) · Stichting De Locomotor, Rotterdam (ZH) · Stoom Stichting Nederland SSN, Rotterdam (ZH) · Stichting v/h RTM, Ouddorp (ZH) · Stoomtrein Goes-Borsele SGB, Goes (ZE) · Stichting Spoorweg-Maatschappij Zuid-Beveland SZB, Goes (ZE) · Stichting tot Behoud van Mijlocomotieven SBM, Landgraaf (LI) · Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij ZLSM, Simpelveld (LI)

Als die ontheffing geweigerd zou worden, ontstaat een soortgelijke situatie als bij personeel. De organisatie moet dan alsnog voldoen aan het pakket van Europese regelgeving.

Het daadwerkelijk gebruik kunnen maken van de vrijstelling wordt daardoor tamelijk illusoir. Voor een werkelijk effectieve benutting is nodig dat de Minister op deze punten gelijktijdig een regeling treft, waardoor ook hier aan de doelstelling van de vrijstelling recht wordt gedaan.

Hierbij merken wij op dat dit niet alleen de bestaande, dagelijkse situatie van een aantal HRN-leden betreft, maar ook incidentele activiteiten van normaal niet op hoofdspoor rijdende HRN-leden. Het kan ook gaan om locaties waar “normaal” HRN-leden niet aanwezig en actief zijn. Te denken is aan pendelritten op plaatselijke stamlijnen, of op van het normale verkeer afgesloten sporen, als onderdeel van een materieelshow of stationsfeest (*recent welbekend voorbeeld: Viering 175 jaar Spoor in Amersfoort*).

Het gaat in zulke gevallen om activiteiten die zich qua aard en karakter niet onderscheiden van de activiteiten op de eigen bijzondere spoorweg van onze deelnemende leden.

Nu juist de vrijstelling voor het veiligheidscertificaat beoogt een aanzienlijke papierwinkel overbodig te maken, moet het niet zo zijn dat vanwege te restrictieve ontheffingen voor personeel en voertuigen alsnog (opnieuw) een dergelijke papierwinkel wordt gecreëerd. De bij HRN aangesloten organisaties hebben ondertussen meer dan een halve eeuw ervaring opgedaan met dergelijke lokale activiteiten.

Wij zijn er daardoor van overtuigd dat een generieke regeling zonder meer en op eenvoudige wijze mogelijk is.

Voor personeel met veiligheidstaken kan een passend geformuleerde vrijstelling hierin voorzien.

Voor voertuigen staat de in artikel 36 lid 2 van de wet genoemde weg van voorziening bij AMvB open.

Een met de benutting van vrijstelling samenhangend aspect zijn de voorwaarden die ProRail als beheerder van het hoofdspoor nog stelt.

De betrokken activiteiten van HRN-leden zijn van zodanig kleinschalige aard, dat zij buiten het bereik van de EU-regelgeving vallen.

Daardoor is er ook geen noodzaak voor een naar het standaardmodel voor de nettoegang opgestelde toegangsovereenkomst en capaciteitstoedeling.

Een zeer veel eenvoudiger werkwijze is hier wenselijk, en ons inziens binnen het door de wetgeving gevormde kader ook mogelijk.

De minister zal dan wel expliciet duidelijk moeten maken dat ProRail hier gebruik mag maken van een dergelijke eenvoudiger opzet.

Afrondend

In de vereniging Historisch Railvervoer Nederland zijn vertegenwoordigd (in provinciale volgorde):

Noord-Nederlands Spoor- en Trammuseum NNTTM, Zuidbroek (GR) - Stichting Stadskanaal Rail STAR, Stadskanaal (GR) - Stichting Historisch Dieselmaterieel SHD, Nieuw-Buinen (DR)
□ Industriële Smalspoor Museum ISM, Erica (DR) □ Stichting Rijssens Leemspoor SRL (OV) □ Stichting Museumsteenfabriek De Werklust, Lossler (OV) □ Museum Buurt Spoorweg MBS, Haaksbergen (OV) □ Stichting Historisch Streekvervoer Achterhoek HSA, Winterswijk (GE) □ Veluwsche Stoomtrein Maatschappij VSM, Beekbergen (GE) □ Gelderse Smalspoor Stichting GSS, Heteren (GE) □ Het Spoorwegmuseum, Utrecht (UT) □ Stichting DE-III, Veenendaal (UT) □ Museumstoomtram Hoorn-Medemblik SHM, Hoorn (NH) □ Corus Excursietrein IJmuiden, Velsen-Noord (NH) □ NZH Vervoermuseum, Haarlem (NH) □ Electriche Museumtramlijn Amsterdam EMA, Amsterdam (NH) □ Stichting Mat'54 Hondokop-Vier, Gouda (ZH) □ Stoomtrein Valkenburgse Meer SVM, Valkenburg (ZH) □ Stichting Haags Openbaar Vervoer Museum HOVM, Den Haag (ZH) □ Tramweg-Stichting TS, Den Haag (ZH) □ Werkgroep Loc 1501, Rotterdam (ZH) □ Stichting De Locomotor, Rotterdam (ZH) □ Stoom Stichting Nederland SSN, Rotterdam (ZH) □ Stichting v/h RTM, Ouddorp (ZH) □ Stoomtrein Goes-Borsele SGB, Goes (ZE) □ Stichting Spoorweg- Maatschappij Zuid-Beveland SZB, Goes (ZE) □ Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij ZLSM, Simpelveld (LI)
HRN vertegenwoordigt de sector rail in de Stichting Mobiele Collectie Nederland MCN en is lid van de Europese Koepelorganisatie Federaail.

Historisch Railvervoer Nederland

VERENIGING TOT BEHARTIGING VAN DE BELANGEN VAN MUSEALE EN TOERISTISCHE RAILORGANISATIES IN NEDERLAND

Ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel Oost Nederland onder nr. V 40077077 • Statutaire zetel: Wijnand Zeeuwstraat 26, 7462 DE Rijssen • Bankrelatie Rabo 30.60.32.724 • Bankrelatie Rabobank 30.60.32.724 • Email: railmusea@gmail.com • Websites: www.railmusea.nl & www.railmonumenten.nl • Twitter: www.twitter.com/HRNRailmusea • Weblog: railmusea.blogspot.com

Een goede afstemming van de benadering van de verschillende onderwerpen die met de vrijstelling samenhangen is noodzakelijk, om deze zinvol te kunnen gebruiken. Nader overleg hierover tussen alle betrokkenen voelen wij als dringend gewenst.

Ook vragen wij nadrukkelijk om in de toelichting bij de aangepaste Regeling de beleidslijnen hiervoor helder te beschrijven.

Daarmee wordt voorkomen dat na invoering van de Regeling op uitvoeringsniveau alsnog een, dan telkens per geval wellicht afzonderlijke, herhaalde discussie nodig blijkt.

Vriendelijke groet,

Mr A.E.C. Pothuizen
Sectie Spoorwegveiligheid Vereniging HRN

In de vereniging Historisch Railvervoer Nederland zijn onderstaande 30 organisaties vertegenwoordigd (in provinciale volgorde):

Noord-Nederlands Trein & Tram Museum NNTM, Zuidbroek (GR) · Stichting Stadskanaal Rail STAR, Stadskanaal (GR) · Industrieel Smalspoor Museum ISM, Erica (DR) · Stichting Rijssens Leemspoor SRL (OV) · Stichting Museumsteenfabriek De Werklust, Losser (OV) · Museum Buurt Spoorweg MBS, Haaksbergen (OV) · Stichting Historisch Streekvervoer Achterhoek HSA, Winterswijk (GE) · Veluwsche Stoomtrein Maatschappij VSM, Beekbergen (GE) · Gelderse Smalspoor Stichting GSS, Heteren (GE) · Het Spoorwegmuseum, Utrecht (UT) · Stichting 162 St162, Utrecht (UT) · Stichting DE-III, Veenendaal (UT) · Stichting Historisch Dieselmaterieel SHD, Utrecht (UT) · Museumstoomtram Hoorn-Medemblik SHM, Hoorn (NH) · Hoogovens Stoom IJmuiden, Velsen-Noord (NH) · NZH Vervoermuseum, Haarlem (NH) · Electriche Museumtramlijn Amsterdam EMA/RET.M, Amsterdam (NH) · Stichting Mat'54 Hondkop-Vier, Gouda (ZH) · Stoomtrein Katwijk Leiden SKL, Valkenburg (ZH) · Stichting Haags Openbaar Vervoer Museum HOVM, Den Haag (ZH) · Stichting RoMeO, Rotterdam (ZH) · Tramweg-Stichting TS, Den Haag (ZH) · Werkgroep Loc 1501, Rotterdam (ZH) · Stichting De Locomotor, Rotterdam (ZH) · Stoom Stichting Nederland SSN, Rotterdam (ZH) · Stichting v/h RTM, Ouddorp (ZH) · Stoomtrein Goes-Borsele SGB, Goes (ZE) · Stichting Spoorweg-Maatschappij Zuid-Beveland SZB, Goes (ZE) · Stichting tot Behoud van Mijlocomotieven SBM, Landgraaf (LI) · Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij ZLSM, Simpelveld (LI)

HRN vertegenwoordigt de sector rail in de Stichting Mobile Collectie Nederland MCN en is lid van de Europese koepelorganisatie Fedecrail.